

و اما ایمپلنت

دکتر عزت ا. جلالیان

متخصص پروتز، دانشیار دانشکده دندانپزشکی

و در موارد بی‌دندانی کامل بصورت متحرک نیز استفاده شوند. از مزایای مهم این سیستم آن است که وقتی ایمپلنت در داخل استخوان ناحیه بی‌دندان قرار می‌گیرد تحلیل استخوان متوقف شده یا به حداقل می‌رسد.

ایمپلنت از چه جنسی است و به چه ترتیب کار گذاشته می‌شود؟

ایمپلنت‌های دندانی که به فرم پیچ می‌باشند از جنس تیتانیوم بوده و در داخل استخوان قرار داده می‌شوند. سپس این پیچ به استخوان جوش می‌خورد، مرحله ترمیم (بسته به سیستم انتخاب شده) از بلا فاصله تا ۶ ماه بعد انجام می‌شود تا پروتز روی آن قرار گیرد.

مزایا و معایب ایمپلنت، موارد کاربرد و منع آن

بزرگترین حسن این سیستم جلوگیری از تحلیل استخوان ناحیه بی‌دندانی است. می‌توان ادعا کرد که این سیستم هیچ ایرادی ندارد جز در نوع معمول آن که برای فک پایین ۳ ماه و برای فک بالا ۶ ماه دوره ترمیم وجود دارد و تحمل آن برای بیمار قدری مشکل است. مناسب‌ترین و مطلوب‌ترین شرائط برای استفاده از ایمپلنت، وجود استخوان فک به اندازه کافی و کیفیت مناسب می‌باشد. هر چند که در شرایط کمبود استخوان با پیشرفت مواد پیوندی و تکنیک‌های جدید، موارد عدم امکان کاربرد ایمپلنت بسیار محدود شده و منحصر به افرادی می‌گردد که جراحی برایشان توصیه نمی‌شود مثل بیماران دیابتیک با قند خون کنترل نشده یا افرادی سیگاری مفرط.

همچنین توصیه می‌شود پیش از پایان یافتن سن رشد فرد حتی الامکان از گذاشتن ایمپلنت خودداری شود.

تفاوت دندان طبیعی با ایمپلنت

دندان طبیعی در حفره خود توسط سیستم خاصی بنام پریوودنشیوم حمایت می‌شود و این سیستم سبب می‌شود که وقتی فشار به این مجموعه وارد می‌گردد دندان در جای خود حرکت کرده و با برداشته شدن فشار مجددًا به حالت اول برگردد لذا این سیستم محافظتی نقش موثری در

پروتزهای دندانی یعنی چه و به چه انواعی تقسیم می‌شوند؟

اساساً پروتز به یک عضو مصنوعی اطلاق می‌گردد که چنانچه این پروتز جایگزین دندان از قوس خارج شده باشد، پروتز دندان نامیده می‌شود و پروتزهای دندانی بر مبنای اینکه چگونه ساپورت شوند به چند نوع تقسیم می‌گردند:

۱) ساپورت بافتی: این پروتزها فقط با نسج نرم ساپورت می‌شوند مثل دست دندان مصنوعی

۲) ساپورت بافتی و دندانی: که از دندان‌های باقیمانده و نسج نرم ساپورت می‌گیرند و به آنها پلاک‌های دندانی نیز گفته می‌شود.

۳) ساپورت دندانی: که پروتز فقط از دندان‌های باقیمانده ساپورت می‌گیرد.

البته انواع اول و دوم به پروتز متحرک و نوع سوم به پروتز ثابت نیز موسومند.

۴) ساپورت ایمپلنت: پروتزهایی هستند که توسط ایمپلنت ساپورت می‌شوند و به عنوان پروتزهای مدرن اخیراً بسیار مورد توجه قرار گرفته‌اند.

مزایا و معایب هر یک از این پروتزها

هر کدام از انواع یاد شده دارای مزایا و معایبی می‌باشد: گروه اول، پروتزهایی که فقط از نسج ساپورت می‌گیرند از ساده‌ترین انواع پروتزهای دندانی بوده با پروسه ساخت ساده و هزینه پایین ولی این گروه اغلب سبب تحریک و ترومای نسج زیرین خود شده و نهایتاً باعث ایجاد التهاب و تحلیل استخوان می‌شوند. از طرفی اینگونه پروتزها معمولاً ثبات مطلوب را هم برای بیماران فراهم ننمی‌کنند.

گروه دوم، اگر چه از ثبات بیشتری نسبت به گروه اول برخوردار هستند، ولی همان مشکل گروه اول در نواحی که نسج، ساپورت‌کننده آن است، وجود دارد و از طرفی این پروتزها بدليل ساپورت نامطلوب از دندان‌های باقیمانده سبب صدمه به دندان‌های مذکور می‌شوند. همچنین به دلیل وجود عوامل ساپورت‌کننده و در معرض دید قرار گرفتن این عوامل، از نظر زیبایی نیز گاه برای بیماران آزاردهنده خواهد بود.

گروه سوم که همان پروتزهای ثابت دندانی می‌باشند، با دارا بودن فرم و رنگ شبیه دندان، زیبایی قابل قبول داشته و با توجه به ثابت بودن روی دندان‌ها، اغلب رضایت بیماران را فراهم می‌آورند ولی عیب عمده آنها تراش و آماده سازی دندان‌های پایه می‌باشد که خود سبب صدمه به دندان‌های مذکور می‌شود.

گروه چهارم پروتزها بجز هزینه تقریباً بالای آن هیچ عیب دیگری ندارند، به هیچ وجه به دندان‌های مجاور کاری نداشته، می‌توانند بصورت ثابت

طولانی تر شدن عمر دندان ایفا می کند. از طرف دیگر بدلیل وجود سیستم های عصبی و عروقی در دندان طبیعی «حس بودن» وجود دارد. اما در ایمپلنت هیچ یک از شرایط فوق وجود ندارد بنابراین ایمپلنت در مقابل فشارهای زیاد می تواند آسیب پذیر باشد به اضافه اینکه همیشه احساس مصنوعی بودن نیز وجود دارد.

انواع ایمپلنت

ایمپلنت ها از نظر قطر، طول و مدت زمان دوره ترمیم و زمان قرار گرفتن تحت پروتز، تقسیم بندی شده اند مثلاً به ایمپلنت های با قطر ۳ میلیمتر و کمتر میانی ایمپلنت گویند و یا با طول کمتر از ۸ میلیمتر، کوتاه شناخته می شوند. ولی بیشتر تقسیم بندی ها بر مبنای مدت زمانی است که آماده استقرار پروتز روی آنها می شوند.

ایمپلنت های عادی معمولاً ۳ ماه برای فک پائین و ۶ ماه برای فک بالا بابت ترمیم و جوش خوردن به استخوان زمان نیاز دارند. انواع دیگری وجود دارد که بلا فاصله می توان پروتز را روی آن قرار داد و حتی انواعی هست که می توان پروتز را از قبل ساخت و همزمان با قراردادن ایمپلنت داخل استخوان، پروتز را روی آن قرار داد. در نوعی دیگر در همان زمان که دندان از حفره خود خارج می شود می توان ایمپلنت را در حفره جای داد و نوع دیگری نیز وجود دارد که احتیاجی به جراحی باز نداشته و بسیار ساده انجام می پذیرد (Flap less) طول درمان در کاشت ایمپلنت هم متفاوت بوده و بستگی به سیستم مورد استفاده دارد.

انواع پروتزهای متکی به ایمپلنت

پروتزهایی که روی ایمپلنت قرار می گیرند می توانند ثابت و یا متحرک باشند.

همچنین بر مبنای ناحیه بی دندانی، بصورت تکی یا چند تایی مورد استفاده قرار می گیرند.

آیا می شود یک پروتز، هم توسط دندان طبیعی و هم توسط ایمپلنت ساپورت شود؟

خیر، همانطور که ذکر شد این دو دارای ساختارهای کاملاً متفاوتی هستند و چنانچه این عمل صورت پذیرد اغلب همراه با صدماتی هم به نسج دندان و هم به ایمپلنت می شود.

چگونگی نگهداری ایمپلنت

شیوه نگهداری ایمپلنت و پروتزهای متکی به آن بسیار مهم است. با استفاده از نخ های مخصوص باید به دقت اطراف ایمپلنت از وجود باقیمانده های غذایی و پلاک های دندانی پاک شوند. این نکته می تواند مهم ترین عامل در طول عمر ایمپلنت باشد.

هزینه درمان در سیستم ایمپلنت

هزینه های درمان در این سیستم با توجه به هزینه های تجهیزات و لوازم مورد نیاز و حساس بودن تکنیک و مزایای متعدد آن نسبت به دیگر انواع پروتز، به هیچ وجه در کشور ما بالا نیست بگونه ای که هزینه یک ایمپلنت تقریباً برابر با یک بربیج سه واحدی مطلوب می باشد.

طول عمر یک ایمپلنت

طول عمر یک درمان ایمپلنت بستگی به عوامل متعددی دارد که مهمترین آنها بهداشت و نحوه نگهداری توسط بیمار، مقدار و نحوه توزیع نیروها بر روی آن، قطر و طول ایمپلنت و کیفیت استخوان پذیرنده ایمپلنت است. در شرایط طبیعی، ایمپلنت های دارای عمر مفید بالای ده سال می باشند، البته ممکن است در این مدت پروتز با مشکلاتی نظیر شلل شدن پیچ ها مواجه شود.

ترتیب پذیرش و پروسه کار

ابتدا بیمار به متخصص پروتز مراجعه کرده، پروسه تشخیص و تعیین طرح درمان شروع می شود، پس از مشخص شدن ناحیه بی دندانی به عنوان کاندید ایمپلنت و مشخص شدن طرح درمان، بیمار همراه با عوامل تشخیصی و طرح درمان تعیین شده جراح (متخصص جراحی فک یا متخصص جراحی لثه) فرستاده می شود و ایمپلنت ها در نواحی تعیین شده قرار می گیرند، سپس بسته به سیستم انتخاب شده پروسه ساخت پروتز شروع می شود.

لازم به ذکر است بیمارانی که پروتزهای متکی به ایمپلنت دارند می بایست هر ۳ تا ۴ ماه یکبار جمیت بررسی و چک آپ مراجعه نمایند. □

بهترین مقاله را انتخاب کنید SMS ۳۰۰۰۷۴۶۸ ▀ کد این مقاله ۱۲۵-۱۲۴